

Historisk fra bunnen

MEDLEMSBREV FOR NORSK DYKKEHISTORISK FORENING

Årgang 6 nr. 4

Desember 2016

Hva kan betraktes som dykking? Fortsettelse fra medlemsbrev nr. 3 2016 Av Bjørn W. Kahrs

Dykking i religiøs sammenheng, eller var det dykking?

I siste medlemsbrev hadde jeg en artikkel om tidlig dykking og hva som kan komme inn under betegnelsen dykking. Det finnes ikke mange beskrivelser om dykking i religiøs sammenheng. Her er en fra Bhutan med buddhistisk bakgrunn.

Rundt 746 e. Kr. kom Guru Rinpoche, også kjent som Buddha nr. to, Padmasambhava + noen flere navn til Bumthang i Bhutan første gang for å hjelpe kongen Sendha Gyab også kjent som Sindhhu Raja med å bekjempe en demon som plaget landet. Det klarte han og besøkte senere landet ved to andre anledninger. Han gjemte flere hellige tekster, *terma*, i huler, steiner og vann og han spådde at disse skulle gjenfinnes senere. En av de som fant

flest, var Pema Lingpa (1450 – 1521) og han dykket to ganger etter slike tekster, første gang i 1475 på et sted som senere fikk navnet Membarthsho. Han hadde i en drøm fått opplyst at her skulle det skjule seg en tekst. Elven som renner her danner et basseng. (Se bildet ved siden av, fotografert av forfatteren på et besøk i Bhutan i 2012.) Lingpa sto oppe på en stein ved elven og etter hvert så han et tempel under vann med

Forts. side 2.

Generalforsamling i Bergen 10. mars 2017.

For å være helt sikker på å overholde innkallings og forslagsfrister varsles du nå om at generalforsamlingen blir i Bergen (møtelokale ikke fastsatt) 10. mars.

Normalt veksler vi mellom å arrangere generalforsamlingen på Østlandet og Vest-

landet. Den skulle ha vært på Østlandet i 2017, men grunnet det nordiske møtet besluttet styret at det måtte bli i Bergen for ikke å strekke ressursene for langt.

Frist for forslag til saker, forslag til kandidater til styreverv etc. er i henhold til

lovene årets utgang, slik at forslag kan sendes ut sammen med generalforsamlingspapirene.

Vi satser på at det blir noen foredrag. Har dere forslag om dette send dem til sekretæren.

bwkahrs@online.no

Dykkehistoriske arrangementer i 2017

- GENERALFORSAMLING I FORENINGEN, BERGEN 10. MARS
- DYKKEHISTORISK TREFF I NEUSTADT, TYSKLAND I JUNI, DATO IKKE KLAR
- NORDISK/INTERNASJONALT TREFF I OG RUNDT LARKOLLEN 24.—27. AUGUST
- HISTORICAL DIVING CONFERENCE UK I OKTOBER. DATO IKKE KLAR
- KANSJELIG IKKE MYE DYKKEHISTORISK, MEN BERGEN INTERNATIONAL DIVING SEMINAR 15.—16. NOVEMBER
- "LUTERISKEN" DYKKESEMINAR I OSLO 24. NOVEMBER

I dette nummeret:

DYKING I RELIGIØS SAMMENHENG	1/2
GENERALFORSAMLING I BERGEN	1
HVILKE DRakter ER DETTE?	2
DET NORDISKE/INTERNASJONALE DYKKE-TREFFET	3
DYKK I NORGE ELLER PÅ NORSK KONTINENTALSOKKEL DYPERE ENN 180 METER	3/4

mange dører og en av disse sto åpen. Naken stupte han ut i vannet og kom inn i en stor hule hvor der var en trone og på den var der en statue av Lord Buddha. Der var og mange lukkede kister. En gammel kvinne med ett øye ga ham en av kistene og plutselig var han tilbake på steinen ved elven med kisten i armene.

Hans andre funn ble det mest kjente. I dokumentet, *terma*, som han fant etter «dykket» sto det at han måtte returnere til sjøen, men da han gjorde det hadde det samlet seg mange mennesker for å se på. Også den meget mistroiske distriktsguvernøren (penlop) var der og anklaget ham for svindel. Dette satte et stort forventningspress på Perma Lingpa som tok en brennende lampe og uttalte: « Hvis jeg er en ekte oppdager av deres skatter, da vil jeg returnere med dem til overflaten og lampen vil fortsatt brenne. Hvis jeg er en demon da vil jeg forsvinne i vannet». Så hoppet han ut i vannet og ble så lenge borte at skeptikerne trodde de fikk rett. Da plutselig var han tilbake på steinen og lampen han hadde hatt med seg brant fortsatt. I tillegg hadde han med seg en statue og en kiste. Stedet ble så kjent som den brennende sjøen (The Burning Lake), eller Membartsho.

Var det dykking, magi eller massesuggesjon?

Da jeg var der i 2012 ville jeg ikke kalle det en sjø, men en utvidelse av elveløpet rundt 6 – 8 meter bredt og 15 meter langt.

Bildet er av en 45 meter høy statue av Guru Rinpoche.

Hvilke drakter er dette?

For noen medlemsbrev siden hadde vi en forespørsel om en hjelm. Det kom ikke svar. Denne gangen gjelder det to drakter. Vi har mange flere detaljerte bilder, men viser bare oversiktsbildene. Redaktøren har en teori, men hva mener leserne?

Det nordiske/internasjonale dykketreffet 2017 blir i Norge og Larkollen

24.—27 august.

Vel det blir ikke bare i Larkollen. Vi starter i Drøbaksundet og Oscarsborg den 24. Det blir historisk dykking på NYD den 25. foredrag i Larkollen den 26. og besøk i Horten og Marinemuseet den 27. august.

Planene er ikke helt klare ennå, men i grove trekk blir det som skissert. Oscarsborg og senkingen av "Blücher" reddet regjering og kongehus slik at de kom seg ut av Oslo og ikke ble tatt på sengen som i Danmark. Vi mener et besøk her om torsdagen må være av stor interesse. Fredag setter vi av til historisk dykking og besøk på Norsk Yrkesdykkerskole. Lørdag vil et besøk på Stein Stavdal Paulsens bedehus og tilbygget til dette og hele hans store samling av dykkehistorisk utstyr stå sentralt. Denne dagen blir det og foredrag og middag om kvelden. Søndag drar vi så over fjorden og besøker marinemuseet og deres samling av dykkehistorisk utstyr. Treffet blir avsluttet her. Priser og mer detaljert program følger og det er ikke nødvendig å være med på alt, så prisen vil variere etter hva du vil være med på.

Dykk i Norge eller på norsk kontinentalsokkel dypere enn 180 meter mellom 1956 og 2002. (Tabell på neste side.)

Fra oppdragsgiver Statoil har foreningen fått tilsendt en åpen rapport over bemannede dykk dypere enn 180 meter foretatt i Norge eller på norsk sokkel.

Innsamlingsarbeidet har gått over mange år, delvis på rapportskriverens fritid og til slutt finansiert av Statoil. Rapporten er på 9 sider og kan sendes elektronisk fra foreningen, eller bestilles hos NUI. (www.nui.no NUI rapport nr. 2016-62)

Rapporten er skrevet og informasjonen samlet av varamann til foreningens styre Kåre Segadal og var ikke helt problemfri. De vitenskapelige forskningsdykkene var enkle nok, men de kommersielle dykkene kunne gi problemer og kunne være vanskelig når det kom til å få nøyaktige opplysninger. Tabellen på neste side, er i den versjonen som kan sendes fra oss eller bestilles fra NUI, interaktiv og mer informasjon kan hentes ut, også om fargekodingen. Selve rapporten kommer og inn på problemene med innsamlingsarbeidet, men og på hvordan nøyaktig dybde kan variere. Hva er en fot eller en meter sjøvannsdypde? Det kan gi små variasjoner. Fire av de 46 dykkene er militære og to er sportsdykking/teknisk dykking. Et fint innsamlingsarbeid av Kåre.

Table 2. Data collection in Excel worksheet, for "all" dives

Start year	Type	Purpose	Company or client	Vessel or facility	Location	Depth in msw	N.o divers	N.o dives	Duration d	Dive days d	Project name etc.
1956	Sea	Test, research	Royal Navy	HMS Reclaim	Ytre Arna	183	1	1	0,20	0,20	World record
1972	Sea	Work	OceanSystem	Glamor Grand Isle	Marseilles/Biscaya	186	4	0			Neon
1973	Sea	Work	OceanSystem	"	well 17/9-1	159		0			Drill support
1974	Sim. dry	Preparation	Subsea Dolphin 3X	"	Tananger	122	4	0	5	0	1" 3X sat
1974	Sea	Work	3X	Orca	Brent, UK	145	5	0	13	0	1" 3X sp. sat
1978	Sea/habitat	Test	TaylorDiving	Bar 324	Skåneviksfj.	320	9	1	12	108	Deep Weld
1978	Sea	Monobor trial	Comex	Talisman	Erftord	300		0		0	Weldap
1978	Sea	Work	Dolphin Services	DeepSeaSaga	Sølvblokken	207	4	0	21	0	
1979	Sea	Work	Dolphin Services	Ross Rigg	Gullfaks	200	4	1	21	84	34/10-4
1980	Sea	Work	Dolphin Services	Ross Rigg	Gullfaks	207	4	1	21	84	34/10-9
1980	Sim. wet	Research	NUI	NUI	Bergen	300	3	2	18,6	111,5	Deep-Ex I
1981	Sea	Work	Sub Sea Dolphin	DeepSeaSaga	Veslefrikk	185	4	1	21	84	30/3-2 Reentry
1981	Sim. wet, weld.	Research	NUI	NUI	Bergen	504	3	2	31,2	187,2	Deep-Ex II
1983	Sim. wet	Test, research	Seaway	NUI	Bergen	350	6	1	16,7	100,4	Statpipe/3DP
1983	Sim.	Weldcertifit.	Comex	Comex	Marseilles	300	3	0	26,2	0	Statpipe/3DP
1983	Sim. wet	Test, research	Comex	NUI	Bergen	350	3	1	23,3	69,9	Statpipe/3DP
1983	Sea	Work	Seaway	Condor	Norskerenna	180	3+	0	28		Statpipe
1983	Sea/habitat welding	Test, training, verification	Comex	Uncle John	Onarheimsfj.	300	4	5	23,2	464,4	Statpipe/3DP
1983	Sea	Work	Oceaneering	Wildrake		180		1			
1983	Sea	Work	Oceaneering	Shearwater Aquamarine		180		1			
1984	Sea	Work	Seaway	Condor	Norw.trench	180-220	6	5	21	630	Statpipe
1984	Sea	Work	Seaway	Condor	Norw.trench	248	2	1	14	28	Statpipe
1984	Sea	Work	Seaway	Condor	Tordis/Snorre	248	6	1	14	84	Well 34/7-2 Saga
1985	Sim. wet	Test, research	Seaway	NUI	Bergen	450	6	1	29,8	178,9	Troll
1985	Sea	Test, training	Seaway	Condor	Onarheimsfj.	300	4	1	12,4	49,4	Test
1986	Sim. dry	Test, research	Hydro/Royal Navy	NUI	Bergen	360	6	1	17,5	105,0	OTS I
1986	Sim. weld	Test, research	Norcem Comex	NUI	Bergen	360	6	1	25,0	150,0	OTS II
1986	Sim. wet	Test, research	Norcem Comex	NUI	Bergen	360	6	1	27,5	165,0	OTS III
1986	Sea	Work	Seaway	Condor	Snorre	246	3	0	14	0,0	BOP-salvage
1987	Sea	Work	Oceaneering	Regalia	Veslefrikk	180	6	1	18	108	Template inst.
1987	Sea	Test, training	Royal Navy	HMS Otus	Bjørnefj.	183	1	2			Subm. escape trial
1988	Sea	Work	Seaway	Pelican	Veslefrikk	180	6	1	18	108	
1989	Sim. wet	Test, training	Aker Comex	NUI	Bergen	220	3	1	12,8	38,3	UBA test
1989	Sea/habitat welding	Work	Aker Comex	Osprey (Nordskald)	Gullfaks C	218-20	12,8	5	18,9	1202	C1-C4a&b
1989	Sea	Test, training	Seaway	Pelican	Byfj., Bergen	300	6	1	17,4	104,4	Royal Navy
1989	Sea	Test, demo	Royal Navy	Challenger	Byfj., Bergen	300	6	1	18	108	
1989	Sea	Work	Seaway	Pelican	Veslefrikk	180	6	0	18	0	
1992	Sea	Test, training	Seaway	Pelican	Byfj., Bergen	180	8	1	18	144	UBA test
1999	Sea	Training	Private	Small vessel	Dvergøy	180	1	1	0,10	0,103	Sport SCUBA
1999	Sea	World record	Private	Small vessel	(w Kristians.S	225	1	1	0,17	0,165	Sport SCUBA
2002	Sim. dry	Rehearsal, research	SHJV	NUI	Bergen	250+4	8	1	19,4	154,8	"250 m dive"
Total:								46		4652	